

Utrechtseweg 48
3704 HE Zeist
Postbus 360
3700 AJ Zeist

www.tno.nl

T +31 88 866 60 00
F +31 88 866 87 28

TNO-rapport

TNO 2019 R10601 | Eindrapport

Samen Verdient!: Een buurtinitiatief ter bekrachtiging van bestaand gezond gedrag in Kanaleneiland

Datum	30 april 2019
Auteur(s)	Janneke de Vries, Carina de Jong, Jolanda Keijsers, Nard Clabbers i.s.m. Arine Valstar (TCV), Irene Mommers (TCV), Lennard van der Poel (HealthCoin)
Exemplaarnummer	TNO 2019 R10601
Oplage	
Aantal pagina's	24 (incl. bijlagen)
Aantal bijlagen	
Opdrachtgever	
Projectnaam	Transitie Coalitie Voedsel
Projectnummer	

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

© 2019 TNO

Dit rapport is het resultaat van een samenwerking tussen

En is financieel mogelijk gemaakt door

Samenvatting

Het samen doen verdient!

De themagroep Gezonde Voeding & Leefstijl van de Transitiecoalitie Voedsel, social enterprise Healthcoin en TNO werken samen om bewoners en lokale ondernemers te laten verdienen aan een gezonde en duurzame leefstijl. Gezond gedrag belonen en stimuleren is dan ook het doel van het initiatief 'Samen Verdient!'. De eerste pilot zal in Kanaleneiland, Utrecht, plaatsvinden. De bewoners van deze wijk die deelnemen aan het initiatief krijgen verschillende kortingen op gezonde producten en diensten, bijvoorbeeld op gezonde voeding (producten uit de Schijf van Vijf, met uitzondering van vlees), nieuwe sportschoenen of een Hammam. Met de aankoop van gezonde producten en diensten worden tevens punten gespaard, Healthcoins genoemd.

Er wordt gebruikt gemaakt van de Healthcoin app Fitter. Deze app houdt bij welke gezonde aankopen er gedaan worden en registreert het aantal Healthcoins dat hiermee gespaard wordt. Er kunnen Healthcoins gespaard worden door:

- de aankoop van gezonde voeding geselecteerd door en bij aangesloten ondernemers (volgens de Schijf van Vijf, met uitzondering van vlees)
- de aankoop van gezonde diensten, zoals bijvoorbeeld een sportabonnement
- het behalen van 10.000 stappen

Van de gespaarde punten kunnen verschillende producten worden gekocht in de webshop van de app om een gezonde leefstijl te stimuleren. Er kan daarnaast ook gespaard worden voor een gemeenschappelijk spaardoel in de buurt. Hierbij kan gedacht worden aan een fitnessapparaat bij een speeltuin in de wijk, of voor meer groen in de wijk of andere zaken die een gezonde leefstijl stimuleren.

Naast de voordelen die het de deelnemers oplevert, zijn er ook voor de lokale ondernemers voordelen, omdat dit initiatief de economische bedrijvigheid stimuleert. Ook sparen de ondernemers mee voor de gemeenschappelijke spaardoelen in de wijk. Zo leveren bewoners en ondernemers gezamenlijk een bijdrage aan een gezond maatschappelijke klimaat in de wijk.

In deze rapportage brengen wij verslag uit over de verkenning die is uitgevoerd om het initiatief vorm te kunnen geven, en presenteren wij een plan, inclusief begroting, om dit initiatief mogelijk te maken. Samen Verdient! beoogt de start te zijn van een bredere beweging gericht op het stimuleren van gezond gedrag bij mensen die verkeren in een lage sociaal-economische positie. Er is enthousiasme bij onder meer contactpersonen van de gemeente Utrecht, Buurteams, het ondernemersfonds en lokale ondernemers, maar vooral ook met (vertegenwoordigers van) de bewoners van de wijk Kanaleneiland uit Utrecht. De uitdaging nu is de financiering te vinden om een pilotproject uit te voeren.

Samen verdient!

Inhoudsopgave

	Samenvatting	2
1	Achtergrond en opdracht	5
1.1	Belang bevorderen gezonde leefstijl voor preventie en vitaliteit	5
1.2	Gezondheid in Nederland ongelijk verdeeld.....	5
2	Aanpak en werkwijze.....	7
3	Resultaten verkenning	8
3.1	Proces.....	8
3.2	Stap 1: Keuze wijk en doelgroep	8
3.3	Stap 2: Behoeftepeiling doelgroep	9
3.4	Stap 3: lokale ondernemers Kanaleneiland.....	10
4	Opzet Samen Verdient!	12
4.1	Aanleiding & relevantie	12
4.2	Vraagstelling	13
4.3	Plan van aanpak	13
4.4	Rol strategische partners in onderzoek	17
4.5	Begroting	18
4.6	Financiers en strategische partners	18
5	Conclusies.....	21
6	Referenties	22
7	Ondertekening	23
	Appendix 1 Flyer	24

1 Achtergrond en opdracht

1.1 Belang bevorderen gezonde leefstijl voor preventie en vitaliteit

We leven steeds langer. De afgelopen twintig jaar hebben Nederlanders er ongeveer vier levensjaren bij gekregen en die levensverwachting zal ook in de toekomst blijven toenemen. Maar een toename in gezonde levensverwachting, in kwaliteit van leven, is veel minder vanzelfsprekend en niet voor iedereen weggelegd. Met gezonde levensverwachting wordt niet zozeer de volledige afwezigheid van ziekte bedoeld, maar de wens en het vermogen van mensen om mee te doen in de samenleving. Om dat te bereiken is het onder meer van belang om in te zetten op het bevorderen van een gezondere leefstijl en daarmee op preventie en vitaliteit. Want ongezondere leefgewoonten leiden tot een slechtere gezondheid en een hoger risico op chronische ziekten als diabetes en cardiovasculaire ziekten. Risicofactoren voor de ontwikkeling van deze ziekten zijn roken, alcohol en ongezonde voedselconsumptie.

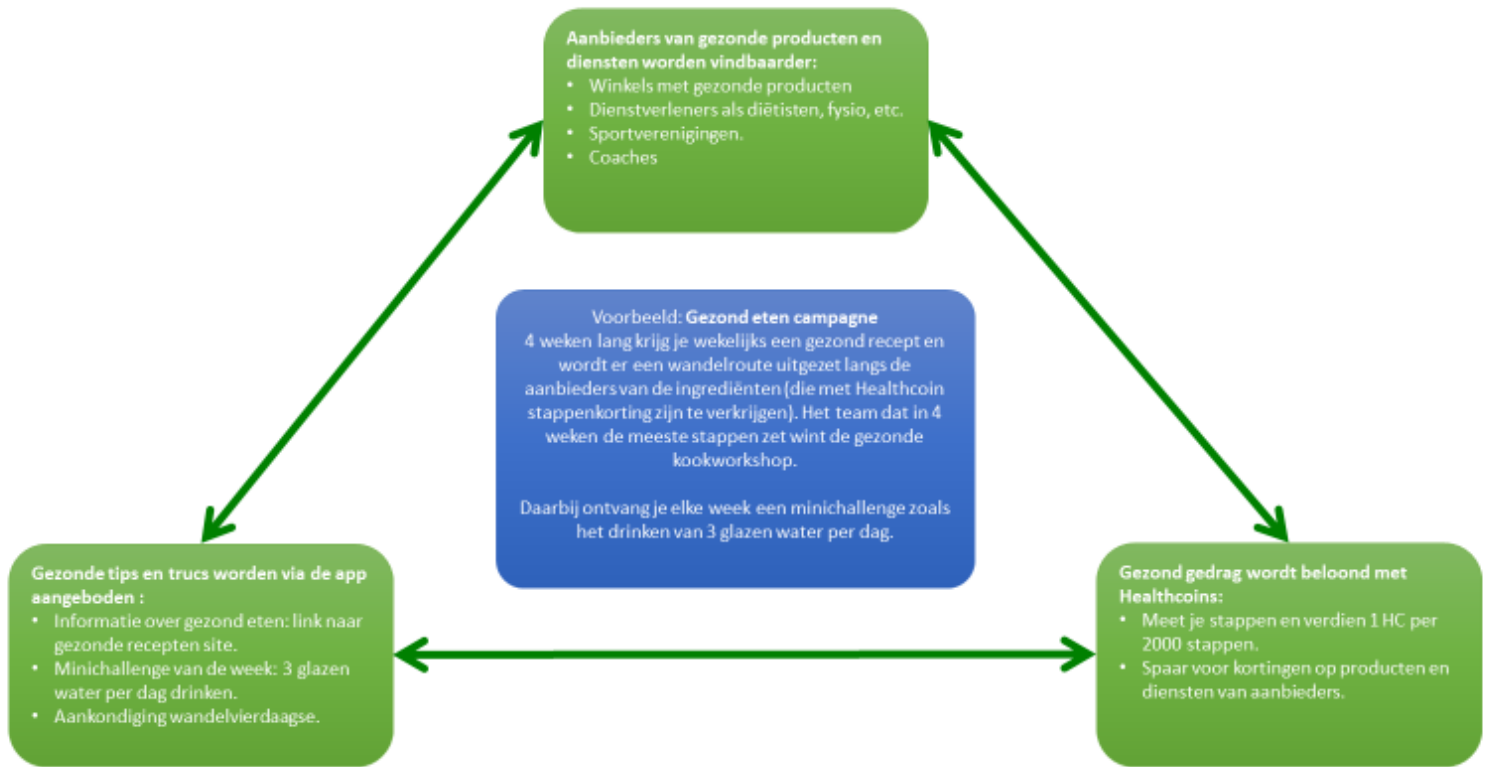
1.2 Gezondheid in Nederland ongelijk verdeeld

Al jaren constateren we dat de sociaal-economische verschillen in gezondheid en levensverwachting groot en hardnekkig zijn. In achterstandswijken ligt de levensverwachting tussen de vijf en zeven jaar lager dan in de meest welvarende wijken in Nederland. Het is om die reden dat er vanuit de overheid vol wordt ingezet op een verkleining van deze verschillen. Het is evident dat om deze missie te realiseren, er geïnnoveerd moet worden. Want wat kunnen we doen om mensen met een lage sociaal-economische positie (SEP) te stimuleren tot gezondere leefgewoonten, resulterende in een betere gezondheid? Meer en meer doet daarbij digitale technologie in de vorm van allerlei apps zijn intrede.

De Themagroep Gezonde Voeding & Leefstijl van de Transitie Coalitie Voedsel (TcV) wil graag een bijdrage leveren aan het verkleinen van sociaal-economische gezondheidsverschillen. De themagroep Gezonde Voeding & Leefstijl van de TcV stelde daarom een projectvoorstel op en diende deze in bij RVO.NI. Dat vormde het startpunt om met TNO en Healthcoin Enterprise op zoek te gaan naar samenwerking met bewoners en aanbieders van gezonde producten en diensten in een achterstandswijk in Utrecht, gericht op een bevordering van gezond gedrag.

Mensen met een lage SEP hebben over het algemeen ongezondere leefgewoonten dan mensen in een hoge SEP en zijn daarmee juist mensen met het grootste gezondheidspotentieel. De app Fitter van Healthcoin Enterprise is een digitale innovatie om gezonde leefstijl te bevorderen door het stimuleren van verbindende buurtinitiatieven. In Figuur 1 wordt een voorbeeld gegeven van hoe een app als Fitter kan bijdragen aan het bevorderen van gezond gedrag. Gebleken is dat een dergelijke technologie een hulpmiddel kan zijn voor de totstandkoming van de gewenste beweging gericht op een stimulering van gezond gedrag.

Kracht van de Fitter met Healthcoin app – campagnes die verbinden

Figuur 1. Voorbeeld van hoe een app als Fitter kan bijdragen aan het bevorderen van gezond gedrag

2 Aanpak en werkwijze

Het TcV voorstel voor deze verkenning beoogt een netwerk van partijen te creëren die potentieel bijdragen aan het stimuleren van gezond en duurzaam gedrag en het eten van gezond en duurzaam voedsel. Gezonde gedragingen worden door dat netwerk beloond en bestaan uit een mix van inzicht (kennisvergroting), coaching (gedragsverandering), gezonde voeding, bewegen, slaap en stressvermindering.

Duurzaamheid en gezondheid gaan heel mooi samen, vooral waar het ons eetpatroon betreft. Criteria voor duurzaam en gezond worden daarom zoveel mogelijk in communicatie, in de selectie van betrokken partijen, de ondernemers, de producten en diensten en in het beloningssysteem meegenomen. Hierbij moet aangetekend worden dat aanvankelijk de focus in de communicatie naar de deelnemers (ondernemers en wijkbewoners) vooral op gezond gericht is. Om te definiëren wat gezonde producten zijn, wordt uitgegaan van de producten uit de Schijf van Vijf. Een voorbeeld van hoe duurzaam tot uiting komt is bijvoorbeeld dat aankoop van vlees niet gestimuleerd wordt door kortingen, omdat de huidige consumptie al te hoog is. Tijdens de pilot wordt ook zoveel mogelijk rekening gehouden met verschillende andere duurzaamheidselementen rond voedsel zoals korte ketens/lokaal, voedselverspilling en seizoensproducten.

In het projectvoorstel dat is ingediend bij RVO worden 4 fasen onderscheiden: verkenning (fase 1), opzet pilot (fase 2), start/uitvoering pilot (fase 3) en opschaling (fase 4). Afgelopen periode is met financiering vanuit RVO en cofinanciering vanuit TNO een verkenning uitgevoerd om tot de keuze van een wijk en doelgroep te komen, strategische partners te zoeken en te vinden, als ook om een plan op te stellen voor de opzet van een pilot. Afhankelijk van additionele financiering kan als vervolg hierop de pilot worden opgezet en uitgevoerd. Vervolgens kunnen de resultaten uit de pilot gebruikt worden voor uitbreiding naar andere wijken binnen en/of buiten Utrecht.

3 Resultaten verkenning

3.1 Proces

Het buurt-initiatief om gezond gedrag te bevorderen heeft de naam Samen Verdient! gekregen, wat verwijst naar het beloond worden door de gezamenlijk inzet op gezond gedrag. Er is bewust voor gekozen om de actieve vorm te gebruiken, zodat wordt uitgedragen dat 'Het samen doen' verdient. Deze naam is gebruikt om het initiatief in de verkenningfase bij de verschillende stakeholders onder de aandacht te brengen.

De verkenningfase bestond uit drie stappen:

- Stap 1: keuze wijk en doelgroep
- Stap 2: behoeftepeiling doelgroep
- Stap 3: lokale partners en aansluiting andere initiatieven

Onderstaand worden de resultaten van de verschillende stappen gegeven.

3.2 Stap 1: Keuze wijk en doelgroep

Het initiatief is bedoeld om de gezondheid van bewoners uit wijken met een lage SEP te stimuleren door middel van een beloning. In dit initiatief werd gekozen voor de stad Utrecht om als voorbeeld-pilot te dienen voor het succesvol uitrol van een buurtinitiatief om gezonde leefstijl te stimuleren. De keuze voor de stad Utrecht is gemaakt op reeds bestaande relevante contacten voor het opzetten van een dussdanig initiatief. De wijken Kanaleneiland en Overvecht, beide binnen de gemeente Utrecht, hebben veel bewoners met lage SEP, waardoor beide wijken in principe in aanmerking kwamen. Omdat er al meerdere initiatieven in Overvecht lopen, is de voorkeur uitgegaan naar verkenning van de wijk Kanaleneiland.

Kanaleneiland is ontstaan tijdens een naoorlogse uitbreiding van de stad Utrecht door de toenmalige woningnood en telt momenteel iets minder dan 16000 inwoners (1). In deze achterstandswijk is 76% van niet-Nederlandse afkomst en is de werkloosheid en de criminaliteit in dit stadsdeel hoog (2). Ook de gezondheidstoestand van de bewoners is gemiddeld gezien laag. Daarnaast is de sociale cohesie in deze achterstandswijk de laagste van de stad Utrecht; het ligt ver onder het Nederlandse gemiddelde en loopt ook sinds 2011 af (2).

De keuze voor de wijk Kanaleneiland is in gesprek met de afdeling Volksgezondheid van de Gemeente Utrecht en Includio, een sociale organisatie die zorg en dienstverlening in het sociale domein van Utrecht integreert in buurtteams, bevestigd. Tijdens deze gesprekken werd gevraagd naar de mogelijkheden voor de succesvolle uitrol van een buurtinitiatief in een Utrechtse wijk met lage SEP, en naar de aansluiting op huidige initiatieven wat betreft het stimuleren van gezond gedrag.

De keuze voor Kanaleneiland wordt onderbouwd door redenen als:

- Kanaleneiland is een goed georganiseerde wijk, waarbij samenwerking en bestaande initiatieven goed vindbaar en georganiseerd zijn;
- Er is veel bedrijvigheid in Kanaleneiland waarop dit initiatief goed kan aansluiten;

- De wijk wordt niet overspoeld met initiatieven gericht op gezond gedrag; er is hier ruimte voor verdieping en verbreding.

Dit laatste punt heeft zwaar meegewogen om de uitrol van Samen Verdient! niet in de wijk Overvecht te gaan verkennen. Gemeente Utrecht heeft aangegeven te verwachten dat Overvecht eerder last zal hebben van 'initiatief-moeheid' dan dat dit in Kanaleneiland het geval zal zijn.

In deze gesprekken met de gemeente en Includio is ook gevraagd naar welke collectieve noden er gezien worden voor de wijk, welke individuele behoeften zij als persoon of organisatie hebben, welke strategische partners zij zien en welke capaciteiten de wijk Kanaleneiland en hun organisatie heeft. De volgende collectieve noden en strategische partners werden daarbij benoemd:

- LadyFit
- Initiatieven van buurtteams Jeugd en Gezin van Localis
- Het gezonde ideeën festival 15 april: Mogelijkheid tot pitchen van gezonde initiatieven in Utrechtse wijken.
- Contact met wijkmanager en wijkregisseur
- Sociale macro-organisatie DOCK.

Contacten met LadyFit hebben geleid tot de afbakening van de doelgroep voor het initiatief; allochtone vrouwen met een lage SEP. Ladyfit is een sportvereniging waar naar schatting zo'n 600 vrouwen aangesloten zijn, en is actief betrokken bij verschillende projecten die gericht zijn op maatschappelijke participatie van het gezin, gezondheid en sociale cohesie. Bij LadyFit zijn veel vrouwen met een allochtone achtergrond aangesloten. Hun lidmaatschap bij LadyFit laat zien dat zij al bezig zijn met gezond gedrag en gezien hun belangrijke rol in het gezin en de samenleving kunnen via deze sportende vrouwen tussen 18-68 jaar veel potentiële deelnemers aan Samen Verdient! bereikt worden.

Op 15 april 2019 was Samen Verdient! vertegenwoordigd bij het Gezonde Ideeën festival dat georganiseerd werd door het Gezondheidspact Utrecht. Het Gezondheidspact Utrecht wil mensen inspireren een bijdrage te leveren, samen te werken en van elkaar te leren op gebied van gezondheid. Het Gezondheidspact Utrecht is een initiatief van de afdeling Volksgezondheid van de Gemeente Utrecht en Raedelijm om het samenwerken aan een gezond stedelijk leven voor iedereen te stimuleren (3). Het brede draagvlak voor de rol van gezondheid in Utrecht werd bevestigd door Claudia Brugman van Straatpraot en Victor Everhardt, wethouder Volksgezondheid, die het festival opende. Tijdens dit festival wisselden ruim 150 Utrechters hun kennis, werk en initiatieven uit op het gebied van Gezondheid. In verschillende sessies presenteerde twintig actieve mensen en organisaties hun inspirerende verhaal over gezondheid in de stad en werden er zestien gezonde initiatieven gedeeld. Dit festival heeft geleid tot veel contacten van belang voor het uitrollen en opschalen van het Samen Verdient! initiatief.

3.3 Stap 2: Behoeftetepeiling doelgroep

LadyFit werkt met een groep LadyFit-ambassadeurs. Door in gesprek te gaan met deze groep vrouwen is er een analyse gemaakt van de behoeften van deze doelgroep ten aanzien van de wensen met betrekking tot gezonde leefstijl.

De vrouwen gaven aan gezondheid en een gezonde leefstijl een zeer belangrijk onderwerp te vinden: ze zijn er persoonlijk actief mee bezig en dragen dit ook uit in hun sociale netwerk, in hun gezin en in hun buurt. Omdat het spaarsysteem van de Fitter app van de Health Coin app door de aankoop van gezonde producten punten gespaard kunnen worden die ingezet kunnen worden voor persoonlijke spaardoelen, is aan de ambassadeurvrouwen van LadyFit gevraagd waar hun voorkeur zou liggen wat betreft hun persoonlijke spaardoelen. De volgende onderwerpen werden hierbij genoemd:

- Fysiotherapie
- Hydrotherapie
- Hammam toegang voor Hammam Pretoria in de wijk Overvecht
- Sportkleding
- Kapper Medina
- Verzorgingsproducten van Yves Rocher
- Een stappenteller, fithorloge als Fitbit
- Bezoek aan een diëtiste die niet alleen uitgaat van het Nederlandse eetpatroon
- Keukenapparatuur voor gezonde producten; soupmaker, slowjuicer etc.

Daarnaast zijn ook de volgende bevindingen waardevol voor Samen Verdient!:

- De vrouwen doen hun boodschappen bij de Vasco da Gamalaan en de Marshallaan voor de lokale ondernemers. Bij de Marshallaan is wat betreft fruit en groenten de Sultan erg populair, wat betreft vis de Miramar Happy Fish en voor vlees slagerij Tirza;
- Op de Vasco da Gamalaan is Odze Foodcenter populair voor lokale inkoop van groenten en fruit, Meltem Plaza, de Emin Bakkerij, de Vomar en een grote Lidl;
- Winkelcentrum Nova is een groot winkelcentrum met een groot winkelaanbod. Hierin werden met name de Jumbo, Wibra, de Tuinen, de Kruitvat en Action genoemd;

3.4 **Stap 3: lokale ondernemers Kanaleneiland**

In deze stap is een vooronderzoek uitgevoerd naar mogelijke lokale ondernemers in Kanaleneiland, naar de motivatie voor deelname van deze lokale ondernemers en is gekeken naar de mogelijke aansluiting van het buurtinitiatief Samen Verdient! bij huidige, lopende initiatieven.

In het midden van Kanaleneiland ligt een groot winkelcentrum genaamd Nova. Hier zijn ongeveer 50 winkels gevestigd met verschillende eethuizen, sportcentra en een breed winkelaanbod voornamelijk bestaande uit grotere winkelketens. De lokale zelfstandig ondernemers in Kanaleneiland zijn voornamelijk gevestigd in het winkelcentrum aan de Vasco da Gamalaan of de Marshallaan. De resultaten van de doelgroep analyse lieten zien dat allochtone vrouwen met een lage SEP op deze drie locaties hun boodschappen doen.

Kanaleneiland heeft een zwembad, verschillende sportverenigingen waaronder een voetbalvereniging, stadsparken, sportparken, gezondheidscentra, buurthuizen, weekmarkten, een stadboerderij en speelplaatsen. Ook stadstuinen en een grote voedseltuin zijn gelegen in de wijk. In de voedseltuin kan er gewerkt en ook ontmoet

worden. Dit kan de sociale cohesie vergroten en er is meer aandacht voor gezond eten en gezonde, eerlijke voedingsproducten.

Kanaleneiland telt in totaal 60 bedrijfsvestigingen. Deze vestigingen betreffen bedrijven in de volgende sectoren: landbouw, bosbouw en visserij, nijverheid en energie, handel en horeca, vervoer Informatie en communicatie, financiële diensten en onroerend goed, zakelijke dienstverlening, cultuur recreatie en overige diensten. Voor stimulatie van de lokale economische bedrijvigheid, hebben we voornamelijk lokale ondernemers aangesproken. De ondernemers reageerden unaniem enthousiast op het initiatief Samen Verdient!, en gaven interesse aan voor verdere deelname aan de pilot. De volgende contacten zijn opgedaan:

- Sultan Foodcenter Kanaleneiland
- Odze Foodcenter
- Zwembad den Hommel

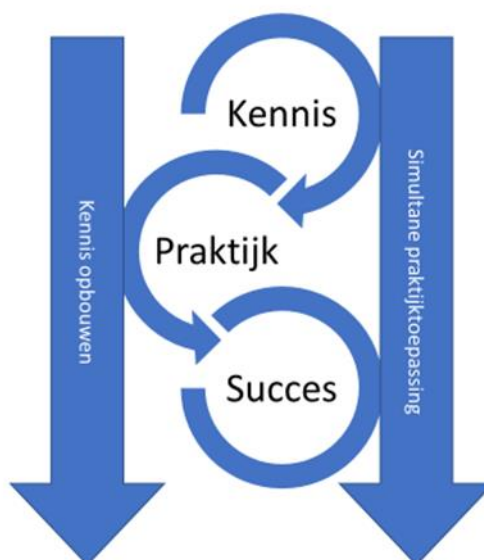
Voor verdere uitrol van het initiatief is het van belang wij deze lokale ondernemers geïnformeerd en aangesloten te houden voor de praktische details van het vervolg. Vanuit de gesprekken met de lokale ondernemers kwamen veel vragen over de praktische en concrete uitrol van het initiatief. Deze informatie was destijds niet voorradig. Des te belangrijker om deze informatie te zijner tijd te delen met de enthousiaste ondernemers.

De ervaring leerde ook dat een directe aanspraak op het belang van deelname van de lokale ondernemer bij dit initiatief voor de sociale cohesie en gezondheid in de wijk, veel resultaten opleverde. De ondernemers bevestigden hun rol in de wijk en dit vergrootte de motivatie om aan een buurtinitiatief bij te dragen. Zoals hierboven kort aangestipt, toonden de gesprekken ook aan dat er behoefte is aan duidelijke, concrete informatie over de rol van de onderneming in de uitrol van het initiatief, praktische implicaties voor de dagelijkse bezigheden en de voorwaarden voor deelname aan het initiatief. Deze bevindingen zijn belangrijk om mee te nemen voor de implementatie van het buurtinitiatief Samen Verdient!.

4 Opzet Samen Verdient!

4.1 Aanleiding & relevantie

Vitaliteit heeft waarde voor burgers. Of en zo ja, hoe deze waarde omgezet kan worden in een verdienmodel / model dat kan blijven voortbestaan zonder uitsluitend externe financiering / subsidie of sponsoring is een uitdaging waarop in praktijkonderzoek antwoorden gezocht worden. Experimenteren in een lokale setting op kleine schaal vormt hiertoe het beste startpunt. Dat betekent het opzetten van een (lokale) pilot met een combinatie van doen en leren (Figuur 2).

Figuur 2. Stapsgewijze onderzoeksopzet: tegelijkertijd kennis opbouwen én implementeren.

Om dit mogelijk te maken moet het onderzoek zo opgezet worden dat er stap voor stap antwoorden gevonden kunnen worden op relevante vragen. Van belang daarbij is om juist mensen in een lage SEP te bereiken, omdat zij gemiddeld ongezondere leefgewoonten hebben dan mensen in een hoge SEP. Dit zijn daarmee juist mensen met het grootste gezondheidsverbetering potentieel.

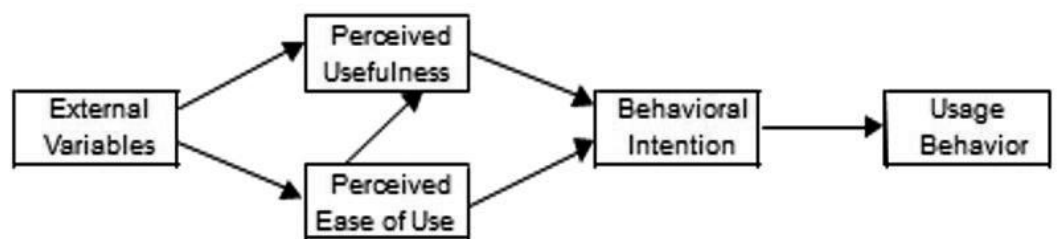
De inzet is om bestaand gezond gedrag van de doelgroep, namelijk de aankoop van gezonde producten of diensten, zoals groenten en een abonnement op de sportschool, te belonen en op die manier een al bestaande 'gezondheidseconomie' verder te stimuleren. Recente overzichtsstudies laten zien dat met financiële beloningen (incentives) langdurige veranderingen in gezondheidsgedrag bewerkstelligd kunnen worden, en dat dit zo mogelijk nog meer geldt voor mensen met een lage SEP (4,5).

In het huidige project wordt gebruik gemaakt van de Fitter app. Plaatselijke ondernemers wordt gevraagd korting te bieden op gezonde producten en diensten. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden punten te sparen voor punten (Healthcoins) die weer ingezet kunnen worden voor een stimulering van gezond gedrag. Een compacte beschrijving is terug te vinden in de appendix, waar de flyer

Samen Verdient! is weergegeven. Bekend is uit ervaringen met bijvoorbeeld Fitcoin (initiatief in Eindhoven) dat door een dergelijk initiatief er een meer brede beweging op gang wordt gebracht gericht op een stimulering van gezond gedrag.

Technology Acceptance Models

Een belangrijke voorwaarde voor het potentiële effect van de Fitter app is dat deze geaccepteerd wordt, en gebruikt zoals bedoeld. Zogenaemde Technology Acceptance Models (TAM) geven aan dat de intentie tot gebruik en daadwerkelijk gebruik afhankelijk is van de mate waarin een technologie/applicatie als nuttig/relevant wordt gezien, en de mate waarin er verwachtingen zijn t.a.v. het gebruiksgemak (zie onderstaande Figuur 3). Deze reeks en samenhang van factoren die uiteindelijk het feitelijk gebruik van de app bepalen, vormt de leidraad voor het uit te voeren onderzoek.

Figuur 3. Technology Acceptance Model

4.2 Vraagstelling

De vraagstelling van het op te zetten pilotproject is drieledig:

1. Draagt een (financiële) beloning bij aan de aankoop van gezonde producten en diensten?
2. Wat zijn de ervaringen van de in het onderzoek betrokken vrouwen en ondernemers met de gekozen aanpak en werkwijze van de Fitter app?
3. Leidt het initiatief Samen Verdient! tot aanvullende initiatieven in de wijk gericht op gezond gedrag (is er een beweging op gang gebracht, en zo ja, waar bestaat die uit)?
4. Kan het Samen Verdient! initiatief voortbestaan zonder externe financiering?

4.3 Plan van aanpak

De haalbaarheidsstudie wordt uitgevoerd bij vrouwen die aangesloten zijn bij LadyFit. Zij krijgen zonder extra kosten de beschikking over de Fitter app. De werving vindt plaats via de ambassadeurs van LadyFit. Iedere deelnemer van LadyFit krijgt, naast eigen toegang tot de Fitter App en daarbij het initiatief, additioneel twee keer gratis toegang tot de Fitter app, zodat ook kinderen, familieleden of vrienden kunnen aansluiten. Op deze wijze wordt er naar gestreefd om 400-600 gebruikers van de app in de pilot te betrekken.

In de pilotstudie zal een mixed-method benadering worden toegepast. Dat betekent dat enerzijds het objectief gebruik van de applicatie zelf wordt nagegaan; hoe vaak

wordt de app gebruikt, hoe lang (per event, en duur in tijd) gebruikt men de applicatie) en waarvoor gebruikt men de applicatie.

Daarnaast wordt op basis van de evaluatie van de app aan de hand van het TAM model onderzocht wat de ervaren relevantie, nut en andere voordelen van het gebruik van het systeem zijn. Tevens wordt er nagegaan hoe de ervaringen waren bij het gebruik van de Fitter app, en wat het effect is op de aan- en verkoop van gezonde producten en diensten.

Het onderzoek is daarmee deels kwantitatief en deels kwalitatief van aard.

Op kwantitatieve wijze wordt via de Fitter app nagegaan middels vragen/gegevens als:

- Baseline gezondheidsgedrag (aankoop gezonde producten en diensten) en motivatie
- Hoeveel vrouwen en ondernemers doen er daadwerkelijk mee?
- Worden er in de tijd meer gezonde producten en diensten gekocht?
- Wordt er door de betrokken ondernemers verdiend aan gezond gedrag, en zo ja, wat en hoeveel dan?
- Wordt er door de deelnemende vrouwen verdient aan gezond gedrag, en zo ja, wat en hoeveel dan?

Om het concrete effect op het gezond gedrag na te gaan zullen aanvullend via de app korte, eenvoudige vragen worden gesteld. Daarnaast wordt via de app het aantal stappen van de deelnemers per dag bijgehouden.

Aan de hand van interviews met ondernemers en de vrouwen van LadyFit wordt nagegaan wat de ervaringen zijn met de Fitter app en hoe zij de werkwijze ervaren. Ook wordt in kaart gebracht welke andere op gezondheid gerichte initiatieven er vanuit de pilot ontplooid zijn (monitoren van de beweging)

Beloningsconcepten van de Fitter met Healthcoin app

De Fitter app kent verschillende beloningsconcepten. Deze staan weergegeven in Tabel 1.

Gebruik van de Fitter met Healthcoin app

Deelnemers downloaden de Healthcoin app die middels Google fit en Apple Health de leefstijl in kaart brengt, te beginnen met het tellen van stappen. Maar ook voldoende slaap, wat gemeten kan worden door een 'wearable' (niet per se een onderdeel van Samen Verdient!), kunnen punten opleveren. Deelname aan lokale gezonde en duurzame initiatieven en bijvoorbeeld het kopen van gezonde voeding uit de Schijf van Vijf (met uitzondering van vlees) leveren ook Healthcoins op. De Healthcoin wordt alleen uitgekeerd bij gezond gedrag.

Korting vouchers van diverse lokale gezonde en duurzame ondernemers, de supermarkt, de sportschool, horeca, gemeente, financiële dienstverlener etc. zijn te vinden in de webshop en te betalen met de Healthcoins. In de app kunnen deelnemers spaardoelen kiezen in de webshop; de app geeft aan hoever je nog van je spaardoel af bent. Uiteraard zijn de kortingen significant en de partijen die mee doen relevant voor de doelgroep.

Met de gespaarde Healthcoins kunnen mensen deelnemen aan een leefstijlprogramma dat duurzame gedragsverandering (mix van gezonde voeding, bewegen, slaap, mentaal en sociaal) helpt bewerkstelligen. Ook willen we

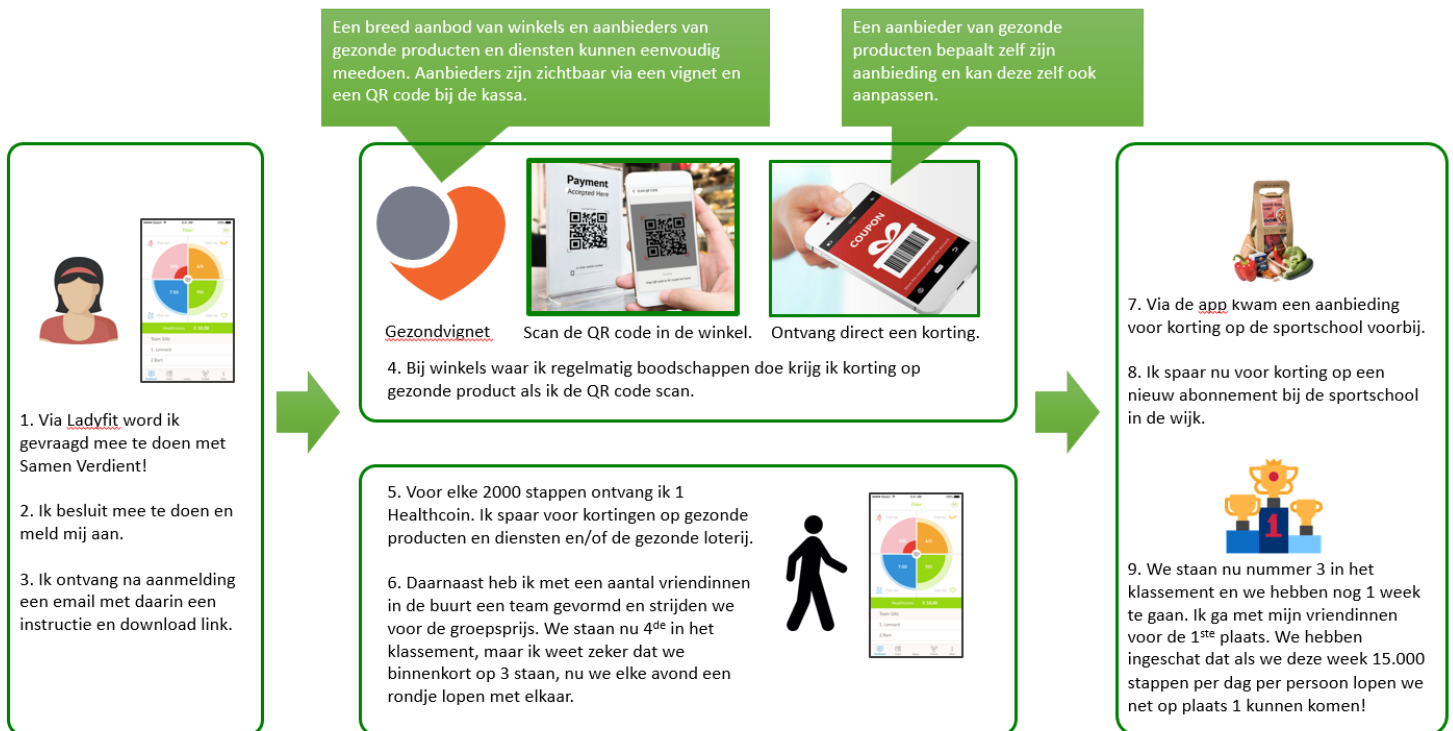
persoonlijke leefstijl coaching aanbieden ter ondersteuning van duurzame gedragsverandering.

Tabel 1. De beloningsconcepten van de Fitter met Healthcoin app.

Beloningsconcepten van de Fitter met Healthcoin app

Onderdeel	Hoe werkt het?	Opmerking/uit te voeren werk
Krijg korting op gezonde producten in de winkels die meedoen.	<ul style="list-style-type: none"> Winkels die meedoen maken zich zichtbaar via een vignet in de winkel of op de deur. De deelnemer scant QR code in de winkel en de app toont de kortingsvoucher. Bij tonen voucher geeft de winkelier de betreffende korting. Winkeliers kunnen zelf het kortingsproduct aanpassen. De winkel hoeft alleen de QR code zichtbaar bij de kassa neer te zetten. 	<ul style="list-style-type: none"> Op de server worden de scanacties bijgehouden. Je krijgt dus een beeld van hoe vaak iemand bij een winkel is geweest (niet of de korting daadwerkelijk is verzilverd)
Spaar Healthcoins met bewegen (stappen zetten)	<ul style="list-style-type: none"> Je draagt de app bij je tijdens het lopen en per 2000 stappen (mits in 1 dag gezet) verdien je 1 HC. Je gespaarde Healthcoins kun je in de winkel in app besteden. Je koopt een voucher in de app welke je voor korting bij een winkel kan inleveren en/of waarmee je een lot voor de loterij kan kopen. 	Hiervoor dienen er lokale aanbieders geworven te worden die voor Healthcoins een korting bieden en/of een prijs beschikbaar stellen voor de loterij.
Teamchallenge	<ul style="list-style-type: none"> De stappen die je zet tellen mee in je teamtotaal. Er zijn teamprijzen beschikbaar voor het team dat wint of een bepaalde stappendoel haalt. 	Voor teamprijzen dienen lokale sponsors gevonden te worden die een prijs beschikbaar stellen voor de teamwinnaars. Een interessante optie hierbij is de gemeente die bepaalde wijkverbeteringen sponsoren die gezond gedrag bevorderen zoals de 'wipkip'.

Lokale huisartsen, verloskundigen, consultatiebureaus, voedingsdeskundigen, GGD, wijkorganisaties in samenwerking met gemeente, zorgverzekeraar en supermarkt zorgen voor serieuze verspreiding van het nieuws over de kortingskansen in de app. Voor duidelijke ook voor laaggeletterde toegankelijke communicatiematerialen wordt gezorgd. Deelname aan Samen Verdient! wordt gevisualiseerd in Figuur 4.

Visuele impressie / userjourney**Figuur 4.** Visuele impressie van deelname aan Samen Verdient!*Planning*

De looptijd van het pilotproject is 1 jaar. Er is nog een aanloop nodig van enkele maanden om deelnemers (zowel de doelgroep als de lokale ondernemers) en additionele financiering te werven en het project op te starten. Het stappenplan voor het werven van deelnemers is weergegeven in Tabel 2.

Er is animo, belangstelling en behoefte, echter daarmee kan het pilotproject nog niet worden gestart. Dat is een proces dat tijd vraagt en op fluïde wijze geleidelijk aan tot ontwikkeling komt. De verwachting is dat na een half jaar geleidelijk aan zicht kan worden verkregen op de beantwoording van de eerder genoemde onderzoeksvragen. Tussentijds worden interviews gehouden, zodat doen en leren hand in hand gaan.

Tabel 2. Wervingsaanpak voor deelnemers voor deelname aan het project.**Onboarding deelnemers en communicatie met partners en deelnemers gedurende het project**

Onderdeel	Toelichting	Uit te voeren werk
Stap 0: winkels en sponsors werven.	Wervingsmateriaal en materiaal voor de uitvoering beschikbaar stellen.	<ul style="list-style-type: none"> • Maken wervingsmateriaal om sponsors te werven. • Maken instructie materiaal voor de winkel om zijn aanbieding in te geven. • Vignet
Stap 1: wervingspartner wordt voorzien van relevant wervingsmateriaal	De partner krijgt een toelichting en wordt voorzien van wervingsmateriaal om deelnemers te werven.	Maken wervingsmateriaal deelnemers.
Stap 2: Partner werft een deelnemer	In overleg met de partner wordt bepaald hoe de werving plaatsvindt: <ul style="list-style-type: none"> • Krijgen de deelnemers een flyer met aanmeldcode? • Worden de deelnemers aangemeld door de partner via een backend? 	<ul style="list-style-type: none"> • Instellingen in Fitter maken mbt verdienen van Healthcoins en instellen van de winkel. • Indien van toepassing een aanmeldpagina maken. • Indien van toepassing aanmeldcodes maken. • Indien van toepassing teams samenstellen.
Stap 3: deelnemers ontvangen informatie via de app	Gedurende het project ontvangen deelnemers via berichten in de app nuttige en gezonde informatie.	Berichten moeten geschreven en ingepland worden in de backend van Fitter

4.4 Rol strategische partners in onderzoek

De pilot is gestoeld op een groot maatschappelijk vraagstuk rond gezondheid bevorderen bij specifiek mensen met een lage sociaal economische positie. Meerdere stakeholders zijn op zoek naar concrete en effectieve oplossingen/initiatieven die een bijdrage leveren aan het verbeteren van het vraagstuk. Deze stakeholders zijn de potentiële strategische partners voor de pilot en het project. Zij kunnen bijdragen aan het agenderen van het maatschappelijke vraagstuk en het opschalen van de pilot indien deze succesvol is gebleken. Onder strategische partners verstaan we verzekeraars, lokale/regionale overheden en ministeries, banken, bedrijven met laag geschoold personeel, (onderwijs)instituten, zorginstellingen en huisartsen, gezondheidscoaches en ook programma's als Diagnose Voeding & Gezondheid of Alles is Gezondheid. Met diverse stakeholders is het gesprek in de afgelopen maanden gestart en gedurende de pilot zullen we hen verenigen in een klankbordgroep. We zijn of gaan in gesprek met Zilveren Kruis, Rabobank, Gemeente Utrecht en Provincie Utrecht, Hogeschool Utrecht, Universiteit Utrecht, Inluzio en (vereniging van) bedrijven in detailhandel, horeca, logistiek en schoonmaak. Deze klankbordgroep kan op diverse manieren bijdragen aan de opschaling; denk aan het inzetten van hun netwerken, financiële bijdragen doen en kennis/kunde ter beschikking stellen aan het project. We streven naar een divers samengestelde klankbordgroep waar ook precompetitief kan worden samengewerkt.

4.5 Begroting

Acties	Kosten (in k€)
Fase 2 Opzet pilot	
Benaderen lokale partijen voor deelname	15
Benaderen strategische partners	10
Instellen Fitter backend	1,6
Wervingsmateriaal	1,6
Communicatie berichten gedurende project	1,6
Communicatie aanpak + beeld voor 1 doelgroep	7
Communicatie materiaal opstellen en verspreiden	7
Project management	10
Totaal	53,8

Fase 3 Pilot	
Ondersteuning van de pilot (bijsturen en afstemmen)	37
Project management	28
600 licenties	9
Kennistool en koppeling	20
Analyse van resultaten, case study maken, presenteren	6,5
Rapportage	5
Totaal	105,5

4.6 Financiers en strategische partners

De financiering van het Samen Verdient! concept berust op het principe dat het aanjagen van de bestaande gezonde economie voordelig is voor zowel de aanbieders als de afnemers. De aandacht die gegenereerd wordt voor de betere keuze moet leiden tot een verschuiving van bestedingen in de richting van deze 'betere' keuze. Dit heeft tot gevolg dat aanbieders van deze betere keuze meer omzet en winst kunnen genereren. De directe winst voor de consument (in de vorm van korting en punten) zorgen voor een direct beloningsgevoel, wat het gedrag in stand houdt en bekrachtigd. Waarschijnlijk zijn verschillende parameters van belang in het op gang trekken en in het op gang houden van dit systeem. Een belangrijk deel van het pilot-onderzoek zal moeten zijn naar deze parameters en hun onderlinge verhoudingen.

Externe financiers kunnen bijvoorbeeld zijn; de gemeente, stichtingen, private bedrijven vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid, private organisaties vanuit een winst oogmerk, maatschappelijke organisaties, of lokale ondernemers vanuit betrokkenheid met de wijk en zijn bewoners.

Financiering testfase:

De financiering van de testfase is afhankelijk van subsidie van verschillende mogelijke groepen, met verschillende belangen.

RVO Green Deal: Na de initiële subsidie is RVO vanuit hun 'Green Deal' ook interessant om te benaderen voor de financiering van de tweede fase. Zie: https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/groene-economie/green-deal?utm_campaign=1792065112&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_content=344269553161&utm_term=%2Bgreen%20%2Bdeal%20%2Brvo&adgroupid=70804895513

Gemeente: Een sterke en gezonde wijk is in het belang van de gemeente. Onderzoek naar mogelijkheden om positief gedrag te versterken is een logische stap. Eén van de mogelijkheden om bij te dragen is het sponsoren van een buurtbrede premie op gezond gedrag. De buurt kan dan samen sparen voor een breed gedragen investering in de wijk zoals meer groen of een sportveld.

Gemeente via Inluzio: Van de website van Inluzio:

"Inluzio heeft in opdracht van de gemeente Utrecht een nieuwe organisatie opgericht. De Stichting Buurteams Sociaal levert vanaf 2015 de sociale basiszorg in de gemeente. Bij de stichting zijn zo'n 250 professionals in dienst die, verdeeld over 18 buurtteams in de stad, aan het werk zijn. De buurtteams zijn er voor alle mensen die vragen en problemen hebben waar zij zelf niet meer goed uitkomen. Een buurtteam bestaat uit professionele hulpverleners en vakmensen met veel ervaring op het gebied van (psychische) zorg, welzijn, woonbegeleiding, verslaving, werk en inkomen."

Inluzio heeft de ambitie om in meer steden dit soort buurtteams op te zetten en te exploiteren. Om onderscheidend te zijn van mogelijke concurrenten zoekt Inluzio naar mogelijkheden om zich positief te onderscheiden. Dat zit in eerste instantie in het goed kunnen organiseren van zorg, professionele begeleiding en het aantrekken van vakmensen. Echter, een concept waarbij op een positieve manier bestaand gezond gedrag wordt gestimuleerd én tegelijkertijd de bestaande (lokale!) gezonde economie gestimuleerd kan worden zou een interessante toevoeging kunnen zijn in het aanbod. Inluzio zou dan het 'Samen Verdient!' concept moeten kunnen aanbieden als een kant-en-klaar concept dat uitgerold kan worden in een willekeurige buurt. Gemeenten die overwegen Inluzio de organisatie van buurtteams te gunnen zouden dit mee kunnen laten wegen in de vergelijking ten opzichte van concurrenten. Een test met het 'Samen Verdient' concept kan Inluzio dus helpen om naar de toekomst toe een nieuw en innovatief aanbod te ontwikkelen dat hen kan onderscheiden van hun concurrenten.

De contacten met Inluzio hebben in de verkenningsfase al tot concretere afstemming geleid. De organisatie Inluzio organiseert in Utrecht in opdracht van de gemeente buurtteams die bewoners van de buurt helpen en de buurten leefbaar houden.

Onderzoeksinstelling: Voor TNO en wellicht andere onderzoeksinstellingen (universiteit en HBO bijvoorbeeld) is het zeer interessant te bekijken hoe mensen reageren op pogingen om hun bestaande gedrag te bekrachtigen en te stimuleren. Ook de effecten op wijk-/buurtniveau zijn zeer interessant om te onderzoeken.

Commercieel buurtteam: Voor aanbieders van commerciële oplossingen voor het inrichten van buurtteams is het interessant om te weten te komen hoé een zichzelf bedruipend systeem dat kijkt naar de bekrachtiging van bestaand gezond gedrag tot

stand kan komen. Ook is het relevant om te weten hoe zo'n systeem in een andere gemeente opgezet kan worden en welke valkuilen daarbij ontweken dienen te worden.

Lokale partners: Voor het kunnen bepalen van de juiste randvoorwaarden is het van belang dat er getest kan worden in een proeftuin-omgeving die zo dicht mogelijk bij het uiteindelijke systeem staat. Hulp van toekomstige partners is hierbij zeer relevant. Dit kan bijvoorbeeld via een *in kind* financiering door middel van het investeren van tijd.

Andere private partners: Voor het succesvol opzetten en draaiend houden van een systeem als 'Samen Verdient!' zijn veel partners nodig, zoals technologie aanbieders die kunnen bijstaan met het ontwikkelen of inzetten van systemen om kortingen en punten te verdelen, of partijen die data kunnen verwerken. Een investering in het opzetten van een toekomstig winstgevend systeem is gebruikelijk in de private markt en kan van deze partijen worden gevraagd. Een goede business case is hiervoor noodzakelijk.

Stichting/goede doelen organisatie/maatschappelijke organisatie: Vanuit maatschappelijke betrokkenheid en met het oog op de duurzame ontwikkeling van wijken zijn stichtingen die deze doelen nastreven mogelijk geïnteresseerd in het sponsoren van het 'Samen Verdient!' systeem of onderzoek daarnaar. In Utrecht is bijvoorbeeld De Ridderlijke Duitse Orde (RDO) mogelijk interessant.

Wetenschapsfinancier ZonMW: ZonMw heeft een nieuwe regeling die zorg wil voorkomen, verplaatsen en vervangen. Doel is ook het laten ontstaan van nieuwe regionale praktijkinitiatieven en het ondersteunen en doorontwikkelen van initiatieven die al bestaan. Dit lijkt een perfect instrument voor de tweede ronde financiering van Samen Verdient!

<https://www.zonmw.nl/nl/actueel/nieuws/detail/item/regeling-juiste-zorg-op-de-juiste-plek-van-start/>

5 Conclusies

Samen Verdient! beoogt de start te zijn van een bredere beweging gericht op het stimuleren van gezond gedrag bij mensen die verkeren in een lage SEP. In het huidige verkenningsonderzoek is er een buurtinitiatief ontwikkeld samen met contactpersonen van de gemeente Utrecht, Buurtteams, het ondernemersfonds en lokale ondernemers, maar vooral ook met (vertegenwoordigers van) de bewoners van de wijk Kanaleneiland uit Utrecht. De voorverkenning voor dit initiatief bestond uit drie fasen: keuze wijk en doelgroep, een behoeftepeiling doelgroep en onderzoek naar lokale partners en aansluiting andere initiatieven. Het enthousiasme onder al deze betrokken partijen in reactie op het buurtinitiatief was erg hoog. De uitdaging is nu, naar aanleiding van ons vooronderzoek en eerste contacten, de financiering te vinden om een pilotproject uit te voeren.

Het beoogde pilotproject ambieert antwoord te geven om de volgende vraagstukken:

1. Draagt een (financiële) beloning bij aan de aankoop van gezonde producten en diensten
2. Wat zijn de ervaringen van de in het onderzoek betrokken vrouwen en ondernemers met de gekozen aanpak en werkwijze van de Fitter app?
3. Leidt het initiatief Samen Verdient! tot aanvullende initiatieven in de wijk gericht op gezond gedrag (is er een beweging op gang gebracht, en zo ja, waar bestaat die uit)?
4. Kan het Samen Verdient! initiatief voortbestaan zonder externe financiering?

Door antwoord te krijgen op deze vragen in de pilot met een digitale innovatie om gezonde leefstijl te bevorderen door het stimuleren van verbindende buurtinitiatieven, sluit dit initiatief aan bij een groot maatschappelijk vraagstuk rond gezondheid en lage sociaal economische positie. Gebleken is dat een dergelijke technologie een hulpmiddel kan zijn voor de totstandkoming van de gewenste beweging gericht op een stimulering van gezond gedrag. Deze kennis is van groot belang gezien dat meerdere stakeholders op zoek zijn naar concrete en effectieve oplossingen/initiatieven die een bijdrage leveren aan het verbeteren van het vraagstuk. Deze stakeholders zijn de potentiële strategische partners voor de pilot en het project. Zij kunnen bijdragen aan het agenderen van het maatschappelijke vraagstuk en het opschalen van de pilot indien deze succesvol is gebleken.

Vitaliteit heeft waarde voor burgers. Hoe deze waarde omgezet kan worden in een verdienmodel is een uitdaging waarop in praktijkonderzoek antwoorden gezocht worden. Experimenteren in een lokale setting op kleine schaal vormt hiertoe het beste startpunt. Dat onderstreept het belang van het opzetten van een (lokale) pilot rondom Samen Verdient! waarbij doen en leren in de praktijk wordt gecombineerd.

6 Referenties

1. Wilderink, L (2017). Groen Verbindt: ontmoeting en sociaal contact in de buurttuin.
2. de Vries FJ (2017). De invloed van stedelijke herstructurering op jongens in Kanaleneiland-Een onderzoek naar de effecten van het krachtwijkenbeleid op de buurtervaringen en het sociaalruimtelijk gedrag van jongens in Kanaleneiland.
3. <https://gezondheidspactutrecht.nl/home.php#home>
4. Giles EL, Robalino S, McColl E, Sniehotta FF, Adams J (2014). The Effectiveness of Financial Incentives for Health Behaviour Change: Systematic Review and Meta-Analysis. Plos One 9 (3). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0090347>
5. Mantzari E, Vogt F, Shemilt I, Wei Y, Higgins JPT, Marteau TM (2015). Personal financial incentives for changing habitual health-related behaviors: A systematic review and meta-analysis. Preventive Medicine 75; 75-85

7 Ondertekening

Zeist, 30 april 2019

TNO

Monique Rennen
Afdelingshoofd RAPID

Carina de Jong
Auteur

Amsterdam, 30 april 2019 Transitie Coalitie Voedsel

Natascha Kooiman
TcV Kwartiermaker

Appendix 1 Flyer

Samen verdient! 🥬

Het samen doen verdient! De themagroep Gezonde Voeding & Leefstijl van de Transitiecoalitie Voedsel, social enterprise Healthcoin en TNO werken samen om bewoners en lokale ondernemers te laten verdienen aan een gezonde en duurzame leefstijl. Gezond gedrag belonen en stimuleren is dan ook het doel van het initiatief 'Samen Verdient!'. De eerste pilot zal in Kanaleneiland, Utrecht, plaatsvinden. De bewoners van deze wijk die deelnemen aan het initiatief krijgen verschillende kortingen op gezonde producten en diensten, bijvoorbeeld kortingen op gezonde voeding (producten uit de Schijf van Vijf), nieuwe sportschoenen of een Hammam. Met de aankoop van gezonde producten en diensten worden tevens punten gespaard, Healthcoins genoemd.

Er wordt gebruikt gemaakt van de Healthcoin app Fitter®. Deze app houdt bij welke gezonde aankopen er gedaan worden en registreert het aantal Healthcoins dat hiermee gespaard wordt. Er kunnen Healthcoins gespaard worden door:

- de aankoop van gezonde voeding bij aangesloten ondernemers (volgens de Schijf van Vijf)
- de aankoop van gezonde diensten, zoals bijvoorbeeld een sportabonnement
- en het behalen van 10.000 stappen per dag

Van de gespaarde punten kunnen cadeaus gekocht worden in de webshop van de app. Er kan daarnaast ook gespaard worden voor een gemeenschappelijk spaardoel in de buurt. Hierbij kan gedacht worden aan een fitnessapparaat bij een speeltuin in de wijk, of voor meer groen in de wijk.

Naast de voordelen die het de deelnemers oplevert, zijn er ook voor de lokale ondernemers voordelen, omdat dit initiatief de gezonde economische bedrijvigheid stimuleert. Ook sparen de ondernemers mee voor de gemeenschappelijke spaardoelen in de wijk. Zo leveren bewoners en ondernemers gezamenlijk een bijdrage aan het gezonde maatschappelijke klimaat in de wijk.

Op dit moment wordt er gewerkt aan een plan om dit initiatief mogelijk te maken. Hiertoe wordt gesproken met onder meer contactpersonen van de gemeente Utrecht, Buurteams, het ondernemersfonds en lokale ondernemers, maar vooral ook met (vertegenwoordigers van) de bewoners van de wijk Kanaleneiland uit Utrecht.

